

Uporaba velepodatkov v finančnih institucijah

Kaj morate vedeti

- Banke, zavarovalnice in investicijska podjetja za obdelavo ogromnih količin podatkov, vključno z osebni podatki, vse pogosteje uporabljajo tehnologije velepodatkov. To jim lahko omogoči, da vas kot stranko bolje spoznajo in vam morebiti zagotovijo produkte, bolj prilagojene vašim potrebam.
- Finančne storitve, pri katerih se uporabljajo tehnike velepodatkov, vam lahko koristijo, vendar pa to ne velja vedno. Podjetja za finančne storitve si lahko vaše podatke napačno razlagajo in vam posledično ponudijo napačen produkt ali vas izključijo iz storitve.
- Kot stranka imate pravice, ko svoje podatke zaupate finančnim institucijam.
- Poskrbeti morate, da razumete svoje pravice, koristi, tveganja in ključne značilnosti teh storitev ter mogoče načine uporabe vaših podatkov (npr. zavedajte se uporabe osebnih podatkov, kadar morate „odkljukati okence“, da potrdite dogovor).

Kaj so velepodatki

Če s prijatelji klepetate na spletu, uporabite aplikacijo na svojem pametnem telefonu ali uporabite plačilno kartico, ustvarite tok podatkov. Bistvo velepodatkov je uporaba visoko razvitih orodij IT za obdelavo zelo velikih nizov različnih podatkov.

Velepodatki lahko vključujejo podatke potrošnikov s spletnih strani, iz družbenih medijev, zgodovine brskanja po internetu, signalov pametnih telefonov

ali podatke, ustvarjene z uporabo plačilne kartice.

Na primer, finančna institucija bi lahko vaše podatke iz družbenih medijev s tehnologijo velepodatkov povezala s finančnimi podatki o vaših varčevanjih. Finančne institucije bi zato lahko te informacije uporabile za boljše razumevanje vaših varčevalnih in naložbenih navad.

Finančne institucije velepodatke vse pogosteje uporabljajo za finančne storitve vsakdanjega življenja in bodo s tem nadaljevale tudi v prihodnosti.

Da bi iz finančnih produktov in storitev, pri katerih se uporabljajo velepodatki, dobili kar največ, se morate podrobno poučiti o koristih in tveganjih, ki jih te finančne storitve in produkti lahko pomenijo za vas. Za sprejetje informiranih odločitev morate razumeti tudi ključne značilnosti storitev in produktov, ki temeljijo na velepodatkih, vključno z načinom uporabe vaših podatkov pri njihovem razvoju.

Kako vam lahko kot uporabniku finančnih storitev koristijo velepodatki

Finančne storitve, ki vam pomagajo

Velepodatki lahko finančnim institucijam omogočijo, da vam ponudijo produkte in storitve, bolj prilagojene vašim potrebam.

Na primer, uporaba tehnik velepodatkov lahko vaši zavarovalnici omogoči, da vas opozori, da vaša zavarovalna polica ne krije skoka s padalom, ki ste ga pred kratkim napovedali v družbenih medijih.

Boljša zaščita pred goljufijami

Aplikacije velepodatkov bi lahko vaši banki pomagale odkriti, če nekdo skuša izvesti goljufivo plačilo. Če na primer skuša nekdo iz tujine v vašem imenu izvesti lažno elektronsko plačilo, lahko vaša banka uporabi aplikacijo za lokacijo, s katero ugotovi, da ste v drugi državi in ne v državi, v kateri se skuša izvesti plačilo, ter to plačilo blokira.

© iStock/bluebay2014

Kako lahko zaščitite svoje pravice

- **Nadzorujte osebne informacije, ki jih zaupate svoji finančni instituciji ali objavite na spletu, vključno v družbenih medijih.**
- **Preverite svoje nastavitve za varovanje zasebnosti in podatkov ter zagotovite, da so določene na ravni varnosti, ki je v skladu z vašimi potrebami.**
- **V obdelavo svojih podatkov privolite samo, če zaupate ponudniku in njegovemu načinu uporabe vaših informacij. Če ste v dvomu, zahtevajte pojasnilo.**

Če menite, da vaše pravice niso upoštevane, lahko:

- **uporabite pravico do ugovora zoper obdelavo vaših podatkov za namene trženja. Tako se lahko izognete prejemanju neželenih ali agresivnih oglasov.**
- **Pritožite se pri zadevnem ponudniku storitve.**
- **Ali po potrebi: pri svojem nacionalnem organu za obravnavanje pritožb in/ali svojem nacionalnem organu za varstvo podatkov.**

© iStock.com/NicoEiniNo

Tveganja, ki jih pomenijo velepodatki v finančnih storitvah

Zavedati se je treba, da tehnike velepodatkov pomenijo tudi tveganja, ki lahko na vas učinkujejo negativno:

- orodja velepodatkov lahko vsebujejo napake. Na primer, spremljanje gibanja zdravstvenega delavca v nočni izmeni bi se lahko nepravilno razlagalo kot znamenje nezdravega življenjskega sloga. Navedena oseba bi zato lahko težko dobila posojilo.
- Velepodatki lahko zavarovalnicam omogočijo, da bolje poznajo vaš profil tveganja. To na primer pomeni, da imajo lastniki domov na poplavnih območjih dodatne težave pri sklenitvi stanovanjskega zavarovanja.
- Ponudniki finančnih storitev lahko povečano vedenje o vas uporabijo za pošiljanje ciljno usmerjenih ponudb, kar ima lahko za posledico, da kupite storitve ali produkte, ki jih dejansko ne potrebujete.
- Velepodatki lahko vodijo do visoko prilagojenih finančnih produktov in storitev s številnimi različnimi značilnostmi. To vam lahko oteži primerjavo produktov in sprejetje odločitve, kateri produkt vam bolj ustreza.

Kako ste zaščiteni

Za zmanjšanje teh tveganj je bilo sprejetih več pravil, ki so namenjena vaši zaščiti. Med najpomembnejšimi so:

- Za obdelavo vaših podatkov se v glavnem zahteva vaša jasna, posebna in prostovoljna privolitev.
- Ponudniki finančnih storitev morajo zagotoviti, da so informacije, ki vam jih zagotovijo o svojih storitvah in produktih, jasne in nezavajajoče.
- Ponudniki finančnih storitev morajo ravnati pošteno in pravično, ko uporabijo velepodatke za oblikovanje storitev in produktov, pa tudi ko jih uporabijo za to, da bi vam prodali navedene storitve in produkte.
- Ponudniki finančnih storitev morajo sprejeti stroge varnostne ukrepe za zaščito vaših podatkov pred hekerji in drugimi kibernetскими grožnjami.

Izboljšan dostop do finančnih storitev

Z aplikacijami velepodatkov bi bilo na primer mogoče pomagati mlademu paru z omejenim številom preteklih najetih posojil pri dopolnitvi nezadostne kreditne dokumentacije in s tem izboljšati njegov dostop do posojil.

Prav tako bi lahko mladi, neizkušeni vozniki, ki v svoje avtomobile namestijo telematske naprave, imeli nižje zavarovalne premije, če vozijo odgovorno, saj bodo zavarovalnice lahko preverile in analizirale njihove vozne navade.

Dodatne informacije o pravilih EU o varstvu podatkov in velepodatkih so vam na voljo tukaj:
<http://bit.ly/2oG2bel>